

PHANTASMA

ex Plīniō Secundō librō VII

Fēlice Pervigilium Omnium Sānctōrum! Ecce fābula horribilis ex Plīniō Secundō (Plin. Ep. 7. 27. 5-11) excepta dē philosophō Athēnodōrō, quī Athēnīs sibi novam domum parvō pretiō invēnit. Sī vīs cognōscere, quae rēs horrenda in illā domō īnsit, lēgās fābulam verbīs facilibus explānātam.

Erat Athēnīs spatiōsa et capāx domus sed īnfāmīs et pestilēns.

Per silentium noctis sonus ferrī, et sī attenderēs ācrius, strepitus vinculōrum longius prīmō, deinde ē proximō reddēbātur: mox appārēbat īdōlōn, senex maciē et squālōre cōnfectus, prōmissā barbā horrentī capillō; crūribus compedēs, manibus catēnās gerēbat quatiēbatque.

Inde inhabitantibus trīstēs dīraeque noctēs per metum vigilābantur; vigiliam morbus et crēscēte formīdine mors sequēbātur. Nam interdiū quoque, quamquam abscesserat imāgō, memoria imāginis oculīs inerrābat, longiorque causīs timōris timor erat. Dēserta inde et damnāta sōlitūdine domus

spatiōsus = capāx = lātus

īnfāmīs < in+fama

pestilēns = īnfēstus

ferrī *gen* < ferrum

attendere = animadvertere

ācrius = studiōsius

vinculum, ī *n* < vīncire

sonus reddēbātur = sonus audiēbātur

īdōlon, ī *n* = imāgo hominis mortuī

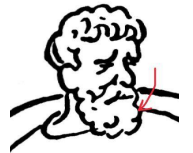
maciēs, ēī *f* = corpus tenue

squālōr, ōris *m* = sordēs

maciē et squālōre cōnfectus

prōmissā (= longā) barbā

compēs, edis *f*

quatio -quassī -quassum = percutiō

inde = itaque

inhabitantibus noctēs vigilābantur =

inhabitānēs vigilābant noctibus

inhabitantēs = incolae

vigilia, ae *f* < vigilāre = īnsomnia (<-> somnus)

formīdo, inis *f* = timor

inter-diū < inter + diēs = die

abscedō -cessisse -cessum = abire

inerrāre + *dat* < errāre in + *abl*

causīs timōris = quam causae timōris

damnāre = poenam meruisse iudicāre

sōlitūdo, inis *f* = locus sōlus

tōtaque illī mōnstrō relicta; prōscrībēbātur tamen, seu quis emere seu quis condūcere ignārus tantī malī vellet.

Venit Athēnās philosophus Athēnodōrus, legit titulum audītōque pretiō, quia suspecta vilitās, percūntātus omnia docētur ac nihilō minus, immō tantō magis condūcit. Ubi coepit advesperāscere, iubet sternī sibi in primā domūs parte, poscit pugillārēs stilum lūmen, suōs omnēs in interiōra dīmittit; ipse ad scrībendum animum, oculōs, manum intendit, nē vacua mēns audīta simulācra et inānēs sibi metūs fingeret.

Initiō, quāle ubīque, silentium noctis; dein concutī ferrum, vincula movērī. Ille nōn tollere oculōs, nōn remittere stilum, sed offirmāre animum auribusque praetendere. Tum crebrēscere fragor, adventāre et iam ut in līmine, iam ut intrā līmen audīrī. Respicit, videt agnōscitque nārrātam sibi effigiem.

Stābat innuēbatque digitō similis vocantī. Hic contrā ut paulum exspectāret manū significat rūsusque cērīs et stilō incumbit.

prō-scrībēre = publicum facere

condūcere = domum nōn emere, sed in eā habitāre prō aliquō pretiō

titulum, quō inscribitur domus esse conducta vilitās, ātis f < vīlis

percūntātus = rogītāns

suspectus -a -um = cui nēmō cōnfidit

nihilō minus = nullō modō minus

tantō magis <—> nihilō minus

coepit advesperāscere = vesper appropinquat

pugillārēs, ium m = tabella

intendere = attendere

simulacrum, ī n = imāgo, inis f

inānis, e = vacuus

fingerē fīnxisse fictum = excōgitāre (rem falsam)

quāle = sicut

concutī ... audīrī = concutiēbatur ...

audiēbātūr (īnfīnitīvus historicus)

concutiō -cussisse -cussum = quaterē

remittere = dīmittere

offirmāre = firmum facere

praetendere = intendere

crebrēscō -bruisse < creber = saepius fierī

fragor, ōris m < frangere = strepitus gravis

adventāre = advenīre

respicere = aspicere post sē

agnōscō -nōvisse -nitum = prius ignōtum

cognōscere

effigies, ēi f = imāgō

Athēnodōrus manū significat ut idōlōn paulum

exspectāret

incumbit = studet

Illa scrībentis capitī catēnīs īnsonābat. Respicit rūrsus idem quod prius innuentem, nec morātus tollit lūmen et sequitur.

Ībat illa lentō gradū quasi gravīs vinculis. Postquam dēflexit in āream domūs, repente dilāpsa dēserit comitem. Dēsertus herbās et folia concerpta signum locō pōnit.

Posterō diē adit magistrātūs, monet ut illum locum effodī iubeant. Inveniuntur ossa īnsera catēnīs et implicita, quae corpus aevō terrāque putrefactum nūda et exēsa relīquerat vinculis; collēcta pūblicē sepeliuntur. Domus posteā rīte conditīs manibus caruit.

innuo -nuisse = signum dare
capitī = suprā caput
īn-sonāre = sonāre
Respicit rūrsus imaginem innuentem idem quod prius
morārī (< mora) = diūtius in locō manēre
lūmen, īnīs *n* = lucerna
Īlla = imāgo
lentus -a -um = tardus
dē-flexio -flexisse -flexum = dūcere
ārea, ae *f* = spatium apertum
dilābor -lāpsus sum -lābī = in variās partēs lābī, perīre
concerpo -cerpsisse -cerptum < carpere
magistrātus, us *m* = vir quī officium pūblicum facit
effodiō -fōdisse -fossam
īnsero -seruī -sertum = ponere
aevum, ī *n* = tempus continuum, aetās
putre-facio -fēcisse -factum
 mālum putrefactum
ex-edō -ēdī -ēssum < ēdere
sepelīre -īvisse -ultum = hominem mortuum terrā operīre
rīte = rēctē
condere = sepelīre
mānēs, ium *m* = umbrae mortuōrum, corpus mortuum

